

Monitoreringsrapport om kvaliteten af Danmarks nationale roma strategi for ligestilling, inklusion og deltagelse i samfundet (2022)

RESUMÉ

Camilla Ida Ravnbøl

Rapportens fulde version (på engelsk) er tilgængelig på: <https://romacivilmonitoring.eu>

I forhold til den tidligere nationale roma strategi (NRSI 2011) er den nye roma strategi (NRSF 2021) mere udførlig og nævner specifikt forskellige generelle politiske tiltag og strategier for social inklusion, ikke-diskrimination og lige muligheder for deltagelse i samfundet. Det er positivt, at den nye roma strategi (NRSF) specifikt skriver at romaer er inkludererede i bredere sociale inklusionspolitikker. Den nye NRSF indeholder imidlertid ikke målrettede initiativer og foranstaltninger for romaer i Danmark og behandler ikke antiziganisme som en specifik form for racisme og forskelsbehandling af romaer. Den nye strategi tager ikke stilling til eksisterende udfordringer med forskelsbehandling og diskriminerende udtalelser overfor mobile EU-borgere af romaoprindelse, som lever i hjemløshed i Danmark. Dermed har de danske myndigheder ikke specifikt ansvar for at sikre, at romaer i Danmark rent faktisk har gavn af bredere politiske inklusionspolitikker ikke kun i teorien (de jure), men også i praksis (de facto).

Den vigtigste anbefaling i denne monitoreringsrapport er, at ministerierne bør inddrage romarepræsentanter i høringer om den nye NRSF, som et første skridt i en proces for kapacitetsopbygning af et roma civilsamfund i Danmark.

Deltagelse

De danske myndigheder har ikke inddraget romarepræsentanter i udarbejdelsen af den nye NRSF, og skriver ikke at romarepræsentanter vil blive involveret i implementeringen og monitoreringen af den nye NRSF. Inddragelse af romarepræsentanter er et passende første skridt i en proces for kapacitetsopbygning af et roma civilsamfund i Danmark.

Relevans

Den nye NRSF henviser til en række bredere politikker og strategier for at fremme ligestilling, inklusion og deltagelse i samfundet, herunder sektorspecifikke indsatser vedrørende adgang til dagtilbud, uddannelse, beskæftigelse, sundhedsydelser, sociale ydelser og boliger. Der står beskrevet i den nye NRSF at fordi danske myndigheder ikke registrerer etniske data, så indeholder den nye strategi ikke indsatser, der er specifikt målrettet romaer i Danmark. Romaer er snarere omfattet af bredere inklusionspolitikker, som er tilgængelige for alle borgere og personer med lovligt ophold i Danmark.

Forventet effektivitet

Den nye NRSF reflekterer nationale strategier vedrørende ligestilling, inklusion og deltagelse, da den henviser til generelle politiske tiltag og strategier inden for disse områder. Da der imidlertid ikke er en målrettet indsats for romaer, herunder ingen konkret støtte til styrkelsen af et roma civilsamfund og foranstaltninger, der specifikt bekæmper antiziganisme, må det antages at der kun er begrænset incitament for at sikre at de bredere tiltag i praksis vil forbedre romaernes situation i Danmark.

Tilpasning til EU's strategiske ramme

Det fremgår af den nye NRSF, at den reflekterer Rådet for den Europæiske Unions henstilling af d. 12. marts 2021 om romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse. Den følger Europa-Kommissionens henstilling om at udvikle en national strategi, som inddrager romaerne i bredere inklusionspolitikker. Det understreges at den danske NRSF reflekterer Rådets henstilling om, at medlemslandene bør overveje relevansen for den nationale sammenhæng af de foranstaltninger, der er beskrevet i henstillingen, og gennemføre dem på en forholdsmæssig og selektiv måde. Den danske NRSF tilslutter sig derfor de frivillige minimumsforpligtelser, der er fastsat i Rådets henstilling.